

Zakon o priznavanju inostranih obrazovnih isprava i izjednačavanju kvalifikacija

Zakon je objavljen u "Službenom listu CG", br. [57/2011](#), [42/2016](#) i [56/2018](#) - drugi zakon (danom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji prestaju da važe odredbe koje se odnose na priznavanje inostranih obrazovnih isprava o stečenom srednjem, odnosno visokom obrazovanju za obavljanje regulisanih profesija) i [60/2025](#).

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1

Priznavanje inostrane obrazovne isprave o stečenom, odnosno započeto obrazovanju ili dijelu obrazovanja i izjednačavanje inostrane kvalifikacije nivoa obrazovanja sa kvalifikacijom nivoa obrazovanja u Crnoj Gori vrši se u skladu sa ovim zakonom, ako međunarodnim ugovorom nije drukčije uređeno.

Priznavanje inostrane obrazovne isprave

Član 2

Priznavanje inostrane obrazovne isprave je potvrđivanje inostrane obrazovne isprave o stečenom, odnosno započeto obrazovanju ili dijelu obrazovanja (u daljem tekstu: priznavanje isprave).

Izuzetno od stava 1 ovog člana, priznavanje isprave o stečenom, odnosno započeto osnovnom obrazovanju ili dijelu osnovnog obrazovanja vrši se izjednačavanjem sa obrazovnim programom za osnovno obrazovanje i vaspitanje u Crnoj Gori.

Izjednačavanje inostrane kvalifikacije nivoa obrazovanja

Član 3

Izjednačavanje inostrane kvalifikacije nivoa obrazovanja sa kvalifikacijom nivoa obrazovanja u Crnoj Gori (u daljem tekstu: izjednačavanje kvalifikacije) je detaljno upoređivanje inostrane kvalifikacije sa odgovarajućom kvalifikacijom u Crnoj Gori, na osnovu standarda kvalifikacije.

Djelimično priznavanje isprave

Član 4

Ako se u postupku priznavanja isprave, odnosno izjednačavanja kvalifikacije utvrdi suštinska razlika u obrazovnom, odnosno studijskom programu, vrši se djelimično priznavanje isprave, odnosno djelimično izjednačavanje kvalifikacije.

Pravo na priznavanje isprave, odnosno izjednačavanje kvalifikacije

Član 5

Pravo na priznavanje isprave, odnosno izjednačavanje kvalifikacije ima crnogorski državljanin, kao i državljanin druge države, lice bez državljanstva, azilant, stranac pod supsidijarnom zaštitom i stranac koji traži međunarodnu zaštitu.

Svrha priznavanja isprave, odnosno izjednačavanja kvalifikacije

Član 6

Priznavanje isprave, odnosno izjednačavanje kvalifikacije vrši se radi nastavka obrazovanja ili zapošljavanja u Crnoj Gori.

Izvršeno priznavanje isprave, odnosno izjednačavanja kvalifikacije

Član 7

Jednom izvršeno priznavanje isprave, odnosno izjednačavanje kvalifikacije ne podliježe ponovnom priznavanju isprave, odnosno izjednačavanju kvalifikacije.

Zakonitost rješenja o priznavanju isprave, odnosno izjednačavanju kvalifikacije može se ispitivati u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravni postupak.

Radno tijelo

Član 7a

Radi zaštite javnog interesa u oblasti priznavanja i izjednačavanja inostranih obrazovnih isprava, Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada) može obrazovati posebno radno tijelo koje sačinjava analizu stanja u ovoj oblasti i daje preporuke nadležnim organima.

Za potrebe izrade analize iz stava 1 ovog člana, radno tijelo prikuplja podatke i dokumentaciju o zaposlenima u organima državne uprave, organima uprave, javnim ustanovama i drugim subjektima koji vrše javna ovlašćenja, koji se odnose na njihovo obrazovanje.

Organi, ustanove i drugi subjekti iz stava 2 ovog člana, dužni su da na zahtjev radnog tijela iz stava 1 ovog člana dostave tražene podatke i dokumentaciju, koja uključuje i podatke o ličnosti.

Radno tijelo iz stava 1 ovog člana obrađuje i čuva podatke o ličnosti u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Sastav i visina naknade za rad radnog tijela iz stava 1 ovog člana uređuju se aktom Vlade na predlog Ministarstva.

Definicija

Član 8

Inostrana obrazovna isprava je diploma, zajednička diploma, dvojna diploma, uvjerenje, svjedočanstvo, đачka knjižica ili druga isprava izdata od strane nadležnog organa druge države, kojom se potvrđuje uspješno završen obrazovni, odnosno studijski program ili dio obrazovnog, odnosno studijskog programa.

Inostranom obrazovnom ispravom smatra se i isprava koju je izdala strana osnovna ili srednja škola koja izvodi obrazovni program u Crnoj Gori, a kojom se potvrđuje uspješno završen obrazovni program ili dio obrazovnog programa.

Zajednička i dvojna diploma su diplome koje se stiču u skladu sa posebnim zakonom.

Primjena zakona

Član 9

U postupku priznavanja isprave, odnosno izjednačavanja kvalifikacije primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje upravni postupak koje se odnose na skraćeni postupak, osim u slučaju donošenja rješenja koje nije doneseno u korist stranke.

Troškovi

Član 9a

Naknada za troškove nastale u postupku priznavanja isprave, odnosno izjednačavanja kvalifikacije utvrđuje se u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuju administrativne takse.

U postupku izjednačavanja kvalifikacije škola, ustanova, odnosno nadležno stručno tijelo može da obrazuje komisiju.

Troškove rada komisije iz stava 2 ovog člana snosi škola, ustanova, odnosno nadležno stručno tijelo, u skladu sa aktom o obrazovanju komisije.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 10

Svi izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu obuhvataju iste izraze u ženskom rodu.

II. PRIZNAVANJE ISPRAVE

Nadležnost

Član 11

Priznavanje isprave o stečenom osnovnom, srednjem (opštem ili stručnom), višem stručnom i visokom obrazovanju radi zapošljavanja vrši organ državne uprave nadležan za poslove prosvjete (u daljem tekstu: Ministarstvo) preko Nacionalnog informacionog centra (u daljem tekstu: ENIC centar), kao posebne organizacione jedinice Ministarstva.

Priznavanje isprave o stečenom, odnosno započetoj ili dijelu osnovnog, srednjeg (opšteg ili stručnog) i višeg

stručnog obrazovanja radi nastavka obrazovanja vrši odgovarajuća ustanova obrazovanja u kojoj se želi nastaviti obrazovanje (u daljem tekstu: škola).

Priznavanje isprave o stečenom, odnosno započetom ili dijelu visokog obrazovanja radi nastavka obrazovanja vrši odgovarajuća ustanova visokog obrazovanja u kojoj se želi nastaviti obrazovanje (u daljem tekstu: ustanova).

ENIC centar

Član 12

ENIC centar je informacijski centar i član je Evropske mreže informacijskih centara o priznavanju i mobilnosti (ENIC - European Network of Information Centres).

Nadležnost ENIC centra

Član 13

ENIC centar obavlja poslove koji se odnose na priznavanje stečenog osnovnog, srednjeg (opšteg ili stručnog), višeg stručnog i visokog obrazovanja, u skladu sa ovim zakonom.

U vršenju poslova iz stava 1 ovog člana, ENIC centar:

- 1) sprovodi postupak priznavanja isprave;
- 2) - **brisana** -
- 3) daje informacije o postupku priznavanja isprave ustanovama, poslodavcima, ENIC partnerima i drugim organizacijama;
- 4) sarađuje sa ENIC mrežom na izradi nacionalnih okvira kvalifikacija u evropskom prostoru visokog obrazovanja;
- 5) doprinosi daljem unapređivanju obrazovnog sistema u Crnoj Gori;
- 6) ažurira i daje informacije o obrazovnim sistemima, inostranim obrazovnim ispravama i njihovom odnosu sa obrazovnim ispravama u Crnoj Gori, propisima o priznavanju isprava, informacije o priznatim, odnosno akreditovanim ustanovama, uslovima za upis i dr.;
- 7) ažurira informacije o obrazovnom sistemu Crne Gore, u formi datoj u aneksu Zajedničke ENIC/NARIC povelje o zadacima i nadležnostima ENIC/NARIC centara;
- 8) obavlja poslove od nacionalnog i međunarodnog značaja propisane Lisabonskom Konvencijom za priznavanje visokog obrazovanja na području Evrope;
- 9) vrši druge poslove, u skladu sa propisima i Zajedničkom ENIC/NARIC Poveljom o nadležnostima i zadacima ENIC/NARIC centara.

Kriterijumi za priznavanje isprave radi nastavka obrazovanja

Član 14

U postupku priznavanja isprave radi nastavka obrazovanja, zavisno od prethodno stečenog obrazovanja ili dijela obrazovanja, utvrđuju se, odnosno cijene:

- 1) da li je ustanova koja je izdala diplomu priznata, odnosno akreditovana od strane nadležnog organa u zemlji u kojoj je izdata obrazovna isprava;
- 2) sistem obrazovanja u zemlji u kojoj je stečena inostrana obrazovna isprava;
- 3) trajanje i nivo, odnosno stepen obrazovanja;
- 4) vjerodostojnost obrazovne isprave;
- 5) druge okolnosti od značaja za priznavanje isprave radi nastavka obrazovanja.

Pored kriterijuma iz stava 1 ovog člana, u postupku priznavanja isprave radi nastavka obrazovanja mogu se utvrđivati, odnosno cijeniti i uslovi upisa i obrazovni, odnosno studijski program.

Osim kriterijuma iz st. 1 i 2 ovog člana, u postupku priznavanja isprave o stečenom transnacionalnom obrazovanju koje studenti stižu u drugoj zemlji u odnosu na zemlju u kojoj je obrazovna isprava izdata, utvrđuje se i da li je ustanova u kojoj se realizuje studijski program priznata, odnosno akreditovana od strane nadležnog organa u zemlji u kojoj je realizovan studijski program.

Obrazovna isprava stečena bez pohađanja nastave i postupka provjere znanja (Diplome mill) ne priznaje se.

Kriterijumi za priznavanje isprave radi zapošljavanja

Član 15

U postupku priznavanja isprave radi zapošljavanja utvrđuju se, odnosno cijene:

- 1) da li je ustanova koja je izdala diplomu priznata, odnosno akreditovana od strane nadležnog organa u zemlji u kojoj je stečena obrazovna isprava;

- 2) sistem obrazovanja u zemlji u kojoj je stečena inostrana obrazovna isprava;
- 3) trajanje i nivo, odnosno stepen obrazovanja bez upoređivanja obrazovnog, odnosno studijskog programa;
- 4) vjerodostojnost obrazovne isprave;
- 5) druge okolnosti od značaja za priznavanje isprave radi zapošljavanja.

Mišljenje

Član 15a

U postupku priznavanja isprave o stečenom osnovnom, srednjem (opštem ili stručnom), višem stručnom i visokom obrazovanju radi zapošljavanja Ministarstvo može zatražiti mišljenje od Nacionalnog savjeta za obrazovanje (u daljem tekstu: Nacionalni savjet), odnosno Agencije za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja (u daljem tekstu: Agencija), o:

- 1) strukturi obrazovnog, odnosno studijskog programa i kreditnom vrednovanju, odnosno ishodima učenja (nivo znanja, vještina i kompetencija);
- 2) uslovima upisa; i
- 3) obimu praktične nastave u obrazovnom, odnosno studijskom programu i periodu realizovanja u ustanovi, odnosno kod poslodavca u skladu sa obrazovnim, odnosno studijskim programom.

Jednom dato mišljenje Nacionalnog savjeta i Agencije za određeni inostrani obrazovni, odnosno studijski program uzima se u obzir za sve naredne slučajeve priznavanja inostrane isprave kad je inostrana isprava stečena završetkom istog obrazovnog, odnosno studijskog programa na istoj ustanovi.

Pokretanje postupka priznavanja isprave

Član 16

Postupak priznavanja isprave pokreće se na zahtjev imaoca isprave, odnosno roditelja, staratelja, usvojioca ili hranitelja ili lica koje on ovlasti.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana podnosi se u pisanom ili elektronskom obliku, sa potrebnom dokumentacijom.

Bliži način podnošenja zahtjeva, potrebnu dokumentaciju, kao i način preuzimanja rješenja propisuje Ministarstvo.

Podnošenje zahtjeva

Član 17

- brisan -

Provjera vjerodostojnosti

Član 18

- brisan -

Rok za rješavanje

Član 19

- brisan -

Rješenje

Član 20

U postupku priznavanja isprave donosi se rješenje.

Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana može se pokrenuti upravni spor.

U rješenju iz stava 1 ovog člana naziv inostrane obrazovne isprave, stečeni nivo obrazovanja, naziv kvalifikacije i stručni naziv i sl. pišu se, po pravilu, na jeziku originalne obrazovne isprave i na crnogorskom jeziku, navodeći zemlju izdavanja.

Izuzetno od stava 3 ovog člana, u rješenju o priznavanju isprave o stečenom, započetom, odnosno dijelu osnovnog obrazovanja priznaje se i izjednačava inostrana obrazovna isprava sa obrazovnom ispravom za osnovno obrazovanje i vaspitanje u Crnoj Gori.

Obrazloženje rješenja iz stava 1 ovog člana sadrži, naročito: ime i prezime nosioca inostrane obrazovne isprave, podatke o obrazovnoj ispravi, status škole odnosno ustanove, informaciju o studijskom programu, oblast i nivo

obrazovanja u državi gdje je stečena diploma i druge okolnosti koje su od značaja za priznavanje isprave iz člana 14 odnosno člana 15 ovog zakona.

Klauzula

Član 21

Sadržaj dispozitiva rješenja iz člana 20 ovog zakona ispisuje se na ovjerenom primjerku prevoda inostrane obrazovne isprave, odnosno ovjerene fotokopije (klauzula o priznavanju).

Procjena ranije stečenih kompetencija azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom

Član 21a

Azilantu i strancu pod supsidijarnom zaštitom koji iz opravdanih razloga nije u mogućnosti da dostavi potrebnu dokumentaciju kojom dokazuje inostranu kvalifikaciju, sprovede se procjena ranije stečenih kompetencija.

Procjena iz stava 1 ovog člana sprovodi se na osnovu informativnog dokumenta o inostranoj ispravi, nakon čega Ministarstvo donosi mišljenje o procjeni stečenih kompetencija azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom.

Bliži način procjene ranije stečenih kompetencija, sadržaj i način podnošenja dokumenta iz stava 2 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Privremena obustava priznavanja

Član 21b

Radi zaštite javnog interesa, za oblasti od javnog interesa (obrazovanje, zdravstvo, bezbjednost i sl.), Vlada, odnosno ustanova koja nudi uporediv obrazovni odnosno studijski program, može privremeno obustaviti priznavanje inostranih obrazovnih isprava ako je:

- ustanova na kojoj je stečena obrazovna isprava predmet predkrivičnog, odnosno krivičnog postupka;
- ustanovi na kojoj je stečena obrazovna isprava zabranjen rad zbog nezakonitosti u radu;
- broj zahtjeva za priznavanje isprava podnijetih ENIC centru nesrazmjerno veći od broja obrazovnih isprava izdatih na ustanovama visokog obrazovanja u Crnoj Gori za istu ili sličnu kvalifikaciju.

III. IZJEDNAČAVANJE KVALIFIKACIJA

Izjednačavanje

Član 22

Izjednačavanje kvalifikacije vrši škola, odnosno ustanova koja realizuje uporediv obrazovni, odnosno studijski program u skladu sa aktom škole, odnosno ustanove.

Ukoliko u Crnoj Gori ne postoji škola, odnosno ustanova, koja realizuje uporediv obrazovni, odnosno studijski program izjednačavanje kvalifikacija vrši nadležno stručno tijelo.

Stručno tijelo iz stava 2 ovog člana je profesionalno udruženje sastavljeno od stručnjaka iz određene oblasti za koju se traži izjednačavanje kvalifikacije.

Ako ne postoji profesionalno udruženje iz stava 3 ovog člana, postupak izjednačavanja kvalifikacije vrši komisija koju obrazuje Ministarstvo od eksperata za određenu oblast.

Na osnovu izvještaja komisije iz stava 4 ovog člana, Ministarstvo donosi rješenje o izjednačavanju kvalifikacije.

Zahtjev za izjednačavanje kvalifikacije

Član 23

Postupak izjednačavanja kvalifikacije pokreće se na zahtjev imaoца kvalifikacije, odnosno roditelja, staratelja, usvojioca ili hranitelja ili lica koje on ovlasti.

Dopunski ili diferencijalni ispiti

Član 23a

Ako se u postupku izjednačavanja kvalifikacije utvrdi suštinska razlika između inostranog obrazovnog, odnosno studijskog programa u odnosu na javno važeći obrazovni, odnosno akreditovani studijski program u Crnoj Gori, rješenjem se utvrđuje obaveza polaganja dopunskih ili diferencijalnih ispita.

Rješenjem iz stava 1 ovog člana određuju se rokovi i način polaganja dopunskih ili diferencijalnih ispita.

Rješenje

Član 24

U postupku izjednačavanja kvalifikacije donosi se rješenje protiv kojeg se može pokrenuti upravni spor.
Rješenjem iz stava 1 ovog člana inostrana kvalifikacija se izjednačava sa odgovarajućom kvalifikacijom u Crnoj Gori.

Rok za rješavanje

Član 25

Ministarstvo, škola, ustanova, odnosno nadležno stručno tijelo su dužni da riješe po zahtjevu za izjednačavanje kvalifikacije u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva za izjednačavanje kvalifikacije.

IV. REGISTAR I EVIDENCIJE

Registar

Član 26

Ministarstvo, u pisanom i elektronskom obliku, vodi registar o priznatim ispravama, koji naročito sadrži sljedeće podatke:

- 1) ime, prezime i jedinstveni matični broj ili drugi lični identifikacioni podatak imaoa inostrane obrazovne isprave;
- 2) podatke o inostranoj obrazovnoj ispravi o stečenom osnovnom, srednjem (opštem ili stručnom), višem stručnom i visokom obrazovanju;
- 3) podatke o obrazovnom, odnosno studijskom programu;
- 4) broj i datum izdavanja rješenja o priznavanju isprave.

Bliži sadržaj i način vođenja registra iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Evidencije

Član 27

Škola, odnosno ustanova, dužna je da čuva dokumentaciju i vodi evidenciju o izdatim rješenjima o priznavanju isprava, odnosno izjednačavanju kvalifikacija u skladu sa propisima kojima se uređuje odgovarajuća oblast obrazovanja.

IVa. NADZOR

Sprovođenje nadzora

Član 27a

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i drugih propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

V. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Priznavanje stečenog obrazovanja

Član 28

Obrazovne isprave izdate u republikama bivše SFRJ ne podliježu postupku priznavanja isprava u skladu sa odredbama ovog zakona, ako su stečene do dana međunarodnog priznanja tih republika.

Obrazovne isprave stečene u Republici Srbiji do 25. januara 2008. godine ne podliježu postupku priznavanja isprava u skladu sa odredbama ovog zakona.

Započeti postupak priznavanja isprava

Član 29

Postupak priznavanja isprava započet do stupanja na snagu ovog zakona završiće se po propisima po kojima je započet.

Podzakonski propisi

Član 30

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se propisi koji su važili do stupanja na snagu ovog zakona, ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Započeti postupak

Član 30a

Postupak priznavanja isprave, odnosno izjednačavanja kvalifikacije započet prije stupanja na snagu ovog zakona, završiće se po propisima po kojima je započet.

Podzakonski propis

Član 30b

Propis iz člana 26 stav 3 ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Započeti postupci

Član 30c

Postupak priznavanja isprave, odnosno izjednačavanja kvalifikacije započet prije stupanja na snagu ovog zakona, završiće se po propisima po kojima je započet.

Usklađivanje propisa

Član 30č

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se propisi koji su važili do stupanja na snagu ovog zakona, ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Prestanak važnosti

Član 31

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o priznavanju i vrednovanju obrazovnih isprava ("Službeni list CG", br. 4/08).

Stupanje na snagu

Član 32

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".